

Cincér

BIODIVERZITÁS
KIBESZÉLŐ

Karanténtörténet

Téli álm

Őszi tartalom

1

Karanténtörténet

2

Téli álom

4

Overallt fel!

5

Fóti túraajánló
Kitüntetettjeink

6

Programajánló

8

Biodiverzitás
kibeszélő

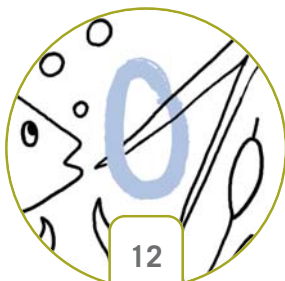
10

Hegyen-völgyön

11

25 éve nyerte el a
Szénás-hegycsoport
az Európa Diplomát

12

Cincér
Kázmér

Ha elolvastad,
add tovább!

Kiadja: Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Felelős kiadó: Fűri András igazgató
Budapest, 2020

Szerkesztő: Reznecki Rita

Címlapon: Kókay Szabolcs festményei

Fotók: Bauer Bea (izeltlabuak.hu), Bérces Sándor,
Csóka Szilvia, DINPI archívum, Egri Csaba, Halász
Antal, Karlné Menráth Réka, Potyó Imre, Selmeczi
Kovács Ádám, Tóthné Becsei Katalin

A lapszám megjelenését „LIFE 4 OakForests,
„Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000
területek tölgyerdeinek strukturális és szerkezeti
biológiai sokféleségének növelésére” című, LIFE-
16/NAT/IT/000245 azonosító számú pályázat támogatta.

Kiadványszerkesztés és
illusztrációk: Kiss Maja
Nyomdai munkák:
Szó-Kép Nyomdaipari Kft.

Ingyenes terjesztésű kiadvány,
mely környezetbarát,
újrahasznított papírra készült.

SAS-HEGYI FACSEMETÉK ÖRÖKBEFOGADÁSA ÉS ÖNTÖZÉSE A VÍRUS IDEJÉN

Az iskolák bezárása előtti utolsó napon 40 önkéntes iskolás gyerekekkel 300 db molyhostölgy-csemetét ültettünk el a Sas-hegy hegylábi részén. Ezen a területen tölgyeseknek kellene alkotniuk az erdőt, de makktermő anyafák hiányában nem tud kialakulni a tölgyerdő. A jelenlegi bokros-ligetes és foltokban növekvő, lepusztult erdőállományok helyett természetesebb élőhelyet szeretnénk létrehozni: a molyhos tölgyesek több száz növény- és állatfaj számára nyújtanak otthont. A korábban megkezdett munkának ma már látszik az eredménye: több helyen visszatelepült a bíboros kosbor, és további orchideafajok, pl. a vitézvirág vagy a madársisak kosbor megjelenését is várjuk.

Bíboros kosbor

Az Igazgatóság felhívására a helyi lakosok egy-egy csemete örökbefogadásával azok öntözését, ápolását vállalták. A Sas-hegy-barátok nagy segítséget nyújtottak az élőhelykezelési munkákban és az ültetett csemeték gondozásában. Aprajánagyja több vizespalackkal indult el otthonról, hogy éltető vizet nyújtson a jövő erdejét alkotó csemetéknek. Az átfutó zivatarok ellenére az öntözésre továbbra is szükség van.

Köszönjük a munkát, és reméljük, hogy az öntözés vírusmentesen folytatódik!

Sz. Mosoni Dóra,
Koncz Péter,
projektmenedzser

TÉLI ÁLOM

A Börzsöny élettelen természeti kincseit évszázadokon keresztül bányászták, Királyrét környékén elsősorban vasércet, Nagybörzsönyben pedig nemesfémeket, aranyat és ezüstöt termeltek ki. Az ércek bányászata során aknák és járatok mélyültek a hegy belsejébe. Ezeket a felhagyott mester-séges vágatokat azóta meghódították a denevérek, de kiváló hajlékot jelentenek a telelő lepkéinknek is.

A denevérek a téli fagyos, rovartáplálékban szegény időszakot állandó hőmérsékletű és páratartalmú barlangokba, felhagyott bányákba, pincékbe, épületek zugaiba vagy faodvakba húzódva vészeli át. Mikor téli álmat alszanak, hibernálják magukat, testhőmérsékletük rendszerint 2–10 °C-ra csökken.

Légzésük és szívverésük lelassul: ötpercenként vesznek levegőt, és szívük percenként egyszer-kétszer dobban, míg aktív állapotban szívverésük akár 200–400/perc is lehet. Ledermedve anyagcseréjük is lelassul, a táplálékszegény időszakot pedig az ősszel elraktározott, hőtermelésre specializálódott, minden téli álmat alvó állatnál megtalálható barna zsírszövetükből vészeli át. Ez a „takarékra tekert” állapot egyes fajoknál hat hónapig is tarthat, ám nem jelent folyamatos mozdulatlanságot: időnként salakanyagot ürítenek, kirepülnek inni, és néha helyet is változtatnak.

Ha téli túráink során le nem zárt, felhagyott bányákba is bekukkantunk, óvatosan közelítsük meg az ott hibernáló denevéreket: halkan mozogjunk, és ne időzzünk sokat alattuk, mert felszálló testhőnk is kiválthatja az ébredést, ami egyes fajoknál az energiavesztés miatt végzetes is lehet. Megfelelő körülmények mellett a bánya csendjében és sötétjében időzni, meglesni a denevérek alkonyati kirepülését, tarkónkon érezve szárnyuk simogatását a legszebb dolgok egyike.

Bajuszos denevér álma

Az általánosan elterjedt kis patkósdenevér téli szálláshelyének legmelegebb részén elszórtan vagy csoportosan függeszkedik, testét teljesen betakarja szárnyaival.

Az eldugott bánya mélye tarka meglepetéseket is rejthet: a mennyezeten páragömbökkel felöltöztetett, színpompás lepkék, a vörös csipkésbaglyok dermednek. Közép-európai barlangokban és bányákban a kutatók ez idáig legalább 20 lepkefajt írtak le, és közülük mintegy hárman kifejezetten barlang-, illetve bányakedvelő lepkének számítanak, hiszen életciklusuk egyes időszakait itt töltik.

Az éjjel aktív vörös csipkésbaglyok a vegetációs periódusban nappali pihenőhelynek használják a járatokat, ősztől kezdve pedig ugyanitt, a kiegyenlített hőmérsékletű szállásokon szunnyadnak egészen tavaszig.

*Potyó Imre
természetfotós,
környezeti nevelő*

Vörös csipkésbagoly

OVERALLT FEL!

Ha egyszerre szeretnénk egy minden testrészünket átmozgató, kellemes fáradtsággal végződő túrát, egy izgalmas felfedezésekkel járó kalandot, és még az is fontos, hogy mindez időjárásbiztos legyen, akkor legjobb, ha overallt húzunk, és irány „a Matyi”!

A tisztességes nevén Mátyás-hegyi-barlangnak nevezett szakasz valójában a Pál-völgyi-barlangrendszer része, amely évtizedek óta a barlangkutatók tanulóbarlangja. Aki közelebb szeretne kerülni a barlangokhoz, és nem csak kiépített sétaúton, a korlát mögül szemlélődni, az a Mátyás-hegyi-barlangban testközelből tapasztalhatja meg, milyen az igazi barlangászat: itt kúszni-mászni kell, szűkületeken átjutni, kapaszkodni, „túlélni”. A túrák átlagos fizikummal is teljesíthetők, a biztonságról pedig szakavatott és végtelenül türelmes túravezetők gondoskodnak.

Az alaptúra a barlang legnépszerűbb útvonalain halad, míg az extrém túra a legmélyebb ponton található tavat célozza meg. Aki pedig a geológiai túrát választja, az a Szemlő-hegyi-barlanggal kombinálva a Budai-termáلكarszt legrejtettebb titkaiba nyer bepillantást. Nekünk már csak a jókedvet kell hozni, hogy egy igazán emlékezetes nap kerekedjen a barlangjárásból.

Mátyás-hegyi-barlang

KÖVESD A LEPKÉT!

A zefír boglárkalepke végigvezet a Fóti-Somlyó tanösvényen: gyurgyalagok homokfalai mellett, kökénybokrok és vadrózsák árnyékában, fel a dombtetőre, csüdfüvek és zefír boglárkák otthonába, a hegytetőn át az erdőbe, szajkók, pelék és ritka bogarak világába, majd lefelé a sziklagyepekbe, színes virágmezők mellett, mohák, zuzmók és fodorkák borította sziklák között, az öreg tölgyet elhagyva vissza a présházhoz.

A Budapesttől 25 km-re lévő Fóti-Somlyó szigetként emelkedik a környező sík területek fölé, a dombtetőre felérve látványos panoráma fogadja a kirándulókat. Nem csak a panorámás kilátás miatt ajánljuk ezt a helyet: a Fóti-Somlyó felszíne természetvédelmi terület, van látnivaló útközben is. A kirándulást a megújult tanösvényfüzet és egy gyerekeknek szóló poszteres útikalauz és játékokat tartalmazó füzet teheti teljessé. A kiadványok letölthetők a dunaiopoly.hu honlapról, vagy elérhetők bemutatóhelyeinken is.

A 3,5 km hosszú, kör vonalvezetésű tanösvény a Fáy-présház mellől indul, s a lepkés állomásjelzést követve 2,5 óra alatt járható be.

KITÜNTETETTJEINK

Az idei évben Pro Natura díjat adományoztak Fűri András igazgatónak kiemelkedően eredményes vezetői munkájáért. Emlékplakettet vehetett át Grósz Róbert az őrszolgálat tevékenységében és a körzeti erdőtervezések szakmai megalapozásában végzett elkötelezett munkájáért. Miniszteri Elismerő Oklevelet kapott Tóthné Becsei Katalin, ökoturisztikai és környezeti nevelési tevékenységéért, különös tekintettel a Szénások Európa diplomás terület megismertetéséért. Hasonló díjat vehetett át Kiss Gyula sikeres uniós pályázatok megírásáért és lebonyolításáért.

Kollégánk, Potyó Imre az egyik legrangosabb hazai természetfotós díjat, a Varázslatos Magyarország fotós pályázat 2019-es évadának első díját vehette át a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban.

Büszkék vagyunk, és gratulálunk kollégáinknak!

Ízelítő programkinálatunkból

Szeptember

Október

Szeptember 26., szombat 20:00–22:00

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA

Fénycsapdázás a Sas-hegyen

A hegyen izgalmas éjszakai élet folyik. Programunkon bepillantást nyerhetünk az élőhely gazdag lepkefaunájába, és azt is megtudhatjuk, hogy mi célt szolgálnak a rovarcsapdák. Találkozás: Sas-hegyi Látogatóközpont. Előzetes bejelentkezés szükséges.

🌿 Regisztrációs jegy: 100 Ft

👉 Vatai Anna, 06 30 408 4370, sashegy@dinpi.hu

Szeptember 26., szombat 16:00–19:00

SZENT MIHÁLY-NAPI BEHAJTÁS

Szent Mihály napján a hagyomány szerint beterelek a mezőről a jószágot. Nem titkolt szándékunk, hogy a jószág tartást népszerűsítsük egy jó hangulatú terelessel. A munka végeztével pásztortűz gyullad, és hagyományos népdalok is megelevenednek. Találkozási pont: Dinnyés, Rózsa u. – Rákóczi u. sarok, gólyafészek. A túra hossza 2-3 km, időtartama: 3 óra. Előzetes bejelentkezés szükséges.

🌿 1600 Ft/fő, kedvezményes: 900 Ft/fő

👉 Fenyvesi László, 06 30 663 4630, fenyvesil@dinpi.hu

Elindítottuk a Kíváncsi cincér YouTube csatornát, keressetek rá! Olyan apró felfedezéseket tehettek velünk együtt, amelyek az otthonunkhoz kapcsolódnak.

A videósorozat eddig megjelent részeiben megmutatjuk, mitől lesz érdekes egy lyuk az árokparton, hogy vajon milyen állat épít sárbölcsőket az ablakpárkányra, mi a közös a vaníliafagyiban és az otthoni cserepes orchideában és bemutatjuk nektek, kik laknak a komposztban. Minden videó végén van egy játék is, tartsatok velünk!

Október 3., szombat 11:00–13:00, 14:00–16:00

A GOMBÁK CSODÁLATOS VILÁGA

Családi nap Királyréten

Az őszi erdőben fűrészszük a gombák titkait. Ehető és mérgező gombák, szépek és kevésbé szépek, vicces kinézetűek. Csak fényképezőgéppel gyűjtünk. Rövid terepi séta után elmerülünk a mikroszkopikus gombák világában is. Lesz még kézműveskedés, valamint rejtvények, fejtörők várnak minden korosztályt. Találkozás: 11:00 és 14:00, Hiúz Ház. A túra hossza 2 km, időtartama 2 óra. Előzetes bejelentkezés szükséges.

🌿 5000 Ft/család, ingyenes kiállítás megtekintéssel

👉 Takáts Margit, 06 27 585 625, kiralyret@dinpi.hu

Október 24., szombat 10:00–15.00

AZ ELTŰNT DUNA-MEDER NYOMÁBAN

Tájtörténeti túra

Az Ócsa környéki turjánvidéket a jégkorszakban maga a Duna alakította ki, a régi medrek nyomában pedig évszázadokon keresztül egy végtelen vízi világ terült el. Túránkon régi térképek segítségével derítjük ki, milyen is lehetett e táj évszázadokkal ezelőtt, hogyan és miért változott meg a táj arculata, és mely területek maradtak meg ősi állapotukban. Útvonalunk során érintjük az öregfalut, mélyen fekvő lápréteket, művelt területeket és a híres pincesorst. Találkozás az Ócsai Tájháznál. A túra hossza 8-10 km, időtartama 4-5 óra. Előzetes bejelentkezés szükséges.

🌿 1600 Ft/fő, kedvezményes: 900 Ft/fő

👉 Berecz Tibor 06 70 504 2382, berecz@dinpi.hu

November

December

November 7., szombat 15:00–17:00

MÁRTON-NAPI LÁMPÁS SÉTA A JÓKAI-KERTBEN

Családi programunkon Márton-napi lámpást készítünk, a madárkiállításon mindenki testközelből szemlélheti meg kedvenc madarait, majd amint szürkülni kezd, bejárjuk Jókai Mór egykori birtokát. Ha szerencsénk lesz, láthatunk fejük fölött cikázó denevért, a vackára igyekvő sünt vagy éppen rókát. A séta végére jócskán be is sötétedik, s a rózsakertből megcsodálhatjuk Budapest fényeit. Előzetes bejelentkezés szükséges.

☼ 1600 Ft/fő, kedvezményes: 900 Ft/fő

☞ Kővári Anita, 06 30 663 4670, rendezveny@dinpi.hu

November 21., szombat 11:00–17:00

LETÚNT VÁRAK KŐVEIN A BÖRZSÖNYBEN

Manapság a Börzsöny erdőkkel gyapjas hegyeit a természet szerelmesein és a favágókön kívül más nem járja. Az elpergő évezredekben azonban számos nép nemcsak használta, de be is lakta hegységünket. A Börzsönyi táj és múlt nagy ismerőjével, Bezeczky Árpád természetvédelmi őrrrel ezeket a helyeket járjuk be, és próbáljuk megfejteni, hogy kik, mikor és miért éltek itt. Találkozás: 11:00, Hiúz Ház. A túra hossza 8-10 km, időtartama 5-6 óra. Előzetes bejelentkezés szükséges.

☼ 2200 Ft/fő, kedvezményes: 1500 Ft/fő

☞ Sevcsik András, 06 30 238 0063, 06 27 585 625, hiuzhaz@dinpi.hu

November 28., szombat 7:00–18:00

TATAI VADLÚD SOKADALOM

20. éve rendezzük meg a természetkedvelők, madarászok ünnepét, ahol együtt lehetünk tanúi sok ezer vadlúd reggeli kirepülésének és esti behúzásának. A rendezvényt a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel és a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesülettel közösen szervezzük.

☼ A részvétel ingyenes.

☞ www.vadludsokadalom.hu

December 5., szombat 9:00–12:00

MIKULÁS-NAPI SASOLÁS

Megfigyeljük, és kis szerencsével meg is gyűrűzzük a ragadozó madarakat. A résztvevők ajándékot is kapnak. A túra hossza 3 km, időtartama 3 óra. Találkozás: Dinnyés, Rózsa u. – Rákóczi u. sarok, gólyafészek. Előzetes bejelentkezés szükséges.

☼ 1600 Ft/fő, kedvezményes: 900 Ft/fő

☞ Fenyvesi László, 06 30 663 4630, fenyvesil@dinpi.hu

WWW.DUNAIPOLY.HU

[FACEBOOK.COM/DUNAIPOLY](https://www.facebook.com/dunaipoly)

REGISZTRÁLJON ELEKTRONIKUS
HÍRLEVELÜNKRE!

A programokról részletes információk a dunaipoly.hu honlapon lesznek elérhetők. A programok változtatásának jogát fenntartjuk.

Biztosítsa be előre helyét szakvezetési tájékoztatóinkra is a jegymester.hu portálon keresztül!

Sorban állás helyett:

jegymester.hu

☼ Részvételi díj (sorrendben: teljes árú, kedvezményes, csoportos/családi részvételi díjak) ☞ Kapcsolat, bejelentkezés. Kérjük, munkatársainkat munkaidőben hívják.

BIODIVERZITÁS KIBESZÉLŐ

Kis pávaszem

Sokan úgy gondolják, hogy a biodiverzitás a biológusok magánügye, nem több, mint sok színes lepke vagy virág.

Vajon tényleg így van?

A biológiai rendszerek építőkövei a fajok, ezek tartják össze a társulásokat, ezt a bonyolult rendszert a maguk együttélési szabályaival, gazdagságukkal.

Az élőlények az élőhelyekre jellemző társulásokat alkotnak, és az emberi társadalmakhoz hasonlóan összetett, szabályozott kapcsolatban állnak egymással. Az élőlények versengenek a túlélésért, ugyanakkor egymásra is vannak utalva. Az élővilágban gyakori, hogy az egyik faj a másik faj nélkül nem fordul elő. A lomberdeinkben közönséges bíborbogár is sokrétűen kötődik a környezetéhez. Virággal és nektárral táplálkozik, petéit a fák repedéseibe, kidőlt fába rakja. Túlélése azonban a nünükéktől is függ: a nünüke mérgező váladékot termel, amit a bíborbogár lecsapol, és a nüstények a petéikbe juttatják, így azok is mérgezők lesznek. A többi állat így nem bántja a petéket, és sokkal több lárvát tud kifejlődni, mint a méreganyag nélkül.

Réti kardvirág

Közép bíborbogár és az óriás nünüke

A természetvédők célja, hogy ezek a rendkívül szövényes kapcsolatok fennmaradhasanak. A természeti rendszerek működését jól szemlélteti a jenga nevű játék: ki tudunk belőle húzni elemeket anélkül, hogy összedőlné, de ha olyan elemeket veszünk ki, amelyek a rendszer stabilitását veszélyeztetik, a torony is ledől. A biodiversitás védelme éppen emiatt a legfontosabb: az élő rendszerek bonyolultsága miatt sosem sikerülhet teljességében megismerni azok működését. Sosem tudhatjuk pontosan, hogy az adott faj eltűnése hogyan hat a többi fajra és az egész társulásra, hogy az adott élőlény vajon melyik fahasáb lehet a toronyban.

A kevés fajból álló rendszerek kevésbé ellenállóak a környezet változásával szemben, a kevesebb elemből álló tornyot hamarabb össze lehet dönteni. A vetett gyepekkel vagy az ültetvényszerű erdőkkel ugyanez a probléma, kevés fajból állnak, így a környezeti szélsőségekkel, betegségekkel vagy fogyasztókkal szemben kevésbé ellenállóak. Ha feltűnik egy fogyasztó vagy parazita, akkor az gátlás nélkül tud szaporodni. Úgy tűnik a termesztett banán végveszélyben van, egy új gombás megbetegedés elpusztíthatja a genetikai diverzitás híján lévő egyetlen termesztett banánklónt az egész világon. Számtalan példát találunk olyan „tornyokra”, ahol azt a bizonyos utolsó hasábot kihúzták: Kína bizonyos részein már az embereknek kell ecsettel porozni az almafák virágait, hogy megtermékenyüljenek, mert a méheket és egyéb beporzókat már sikerült kiirtani.

Az emberi faj nem függetlenítheti magát az élővilág szövetétől. Az élő környezet nem kizárólag táplálékforrás vagy potenciálisan megművelhető terület, hanem olyan összetett rendszer, amely befolyásolja a lokális párologtatást, vízmegtartást, a klímát, a közérzetünket és ezen keresztül azt is, hogy egy terület emberek számára élhető-e.

*Bérces Sándor,
ökológiai referens*

Az ültetvényszerű erdők egy fafajból állnak, és a faegyedek egykorúak. Az ilyen élőhelyeken az aljnövényzet és az élővilág is szegényebb.

HEGYEN-VÖLGYÖN, NEM EGYMÁS HEGYÉN-HÁTÁN

Az idei évben furcsa kettősség jellemezte védett természeti területeinket: a koronavírus okozta helyzet egyfelől csendesebb időszakokat vont maga után, majd később a belföldi turizmus növekedése miatt korábban nem tapasztalt látogatottságot. A természeti értékek állapota tavasszal, a terület-használatok „lecsendesedésével” párhuzamosan erőteljesen és szemmel láthatóan javult. A dunai szállodahajók elmaradásával megszűnt a folyamatos hullámverés amit eddig nem látott szaporulattal hálált meg a halfauna, a Duna Szob-Göd szakaszán ez jól érzékelhető.

Hegyvidéki területeink – így a Börzsöny is – március-április hónapokban szinte üresek voltak: mivel a települések lezárták külterületeiket, így alig voltak látogatók, bakancsos turisták. Ezzel szemben erőteljesen megnövekedett egyes illegális területhasználati formák (pl. falopás, engedély nélküli közlekedés, terepmotorozás stb.) mértéke. Ezek megelőzése, illetőleg visszaszorítása érdekében a Természetvédelmi Őrszolgálat az év folyamán szorosan együttműködött a Készenléti Rendőrség Lovas és Kutyas Szolgálati Osztályának járőreivel. Intézkedéseink során több esetben kellett fellép-nünk helyszíni bírsággal, vagy jelentősebb kár esetén köz-igazgatási eljárás megindításával.

Az elmúlt hónapokban a tömegturizmus elérte a hegyi és a vízparti védett területeket, amelyek jelentős terhelést kaptak e csendes időszak után. Sajnálatos módon megnőtt az autóforgalom és ezzel együtt az engedély nélküli úthasználatok száma is. A kulturált és irányított turizmus fontossága most tapinthatóvá vált, munkatársaink továbbra is ennek érdekében dolgoznak.

*Selmeczi Kovács Ádám, tájegységvezető
Börzsöny – Gödöllői-dombság Tájegység*

A Készenléti Rendőrség és a Természetvédelmi Őrszolgálat együtt biztosítják a védett területek őrzését, hogy a turizmus ezeken a területeken valóban szelíd maradjon

Szállodahajó a Dunán

25 ÉVE NYERTE EL A SZÉNÁS-HEGYCSOPORT AZ EURÓPA DIPLOMÁT

Az Európa Tanács diplomáját olyan védett természeti területek nyerik el, amelyek Európa geológiai, biológiai vagy tájképi sokféleségének megőrzése szempontjából kiemelkedően fontosak. Olyan, nagy tradíciókkal rendelkező nemzeti parkokkal osztozunk a címen, mint a szlovéniai Triglav vagy az angliai Peak District. Hazánkban a pilisi len teljes világálmányát őrző Szénás-hegycsoport mellett az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület és a Tihanyi-félsziget utóvulkáni képződményei is Európa diplomások.

A Budai-hegység északi részén található Szénás-hegycsoport 25 éven át megőrzött Európa Diplomája azt mutatja, hogy nemzetközi szinten is elismerik az itt végzett természetvédelmi tevékenységet. Az Európa Diploma megtartása folyamatos munkát kíván, a címhez ugyanis ajánlásokat csatolnak, amelyek teljesítését tízévente felülvizsgálják. Legrosszabb esetben az Európa Diplomát el is lehet veszíteni. Ez történt 2017-ben a bőlényrezervátumként ismert lengyelországi Bialowieza Nemzeti Parkkal, ahol a nagyarányú fakitermelés miatt döntött úgy az Európa Tanács, hogy nem hosszabbítja meg a címet. A Szénások-hegycsoporton tavaly elvégzett helyszíni vizsgálat eredményeként újabb 10 évre meghosszabbították az Európa Diplomát. A pozitív értékelésben fontos szerepet játszott, hogy példaeértékűnek tartják a DINPI, a Pilisi Parkerdő Zrt. és a helyi önkormányzatok együttműködését. Az új ajánlások között szerepel, hogy Pilisszentiván mellett a másik két érintett községgel, Nagykovácsival és Piliscsabával is kössünk együttműködési megállapodást, valamint lépéseket kell tennünk annak érdekében is, hogy feltárjuk a pilisi len-álmány utóbbi időben tapasztalható csökkenésének okait, és megállítsuk ezt a folyamatot.

Kézdy Pál
általános igazgatóhelyettes

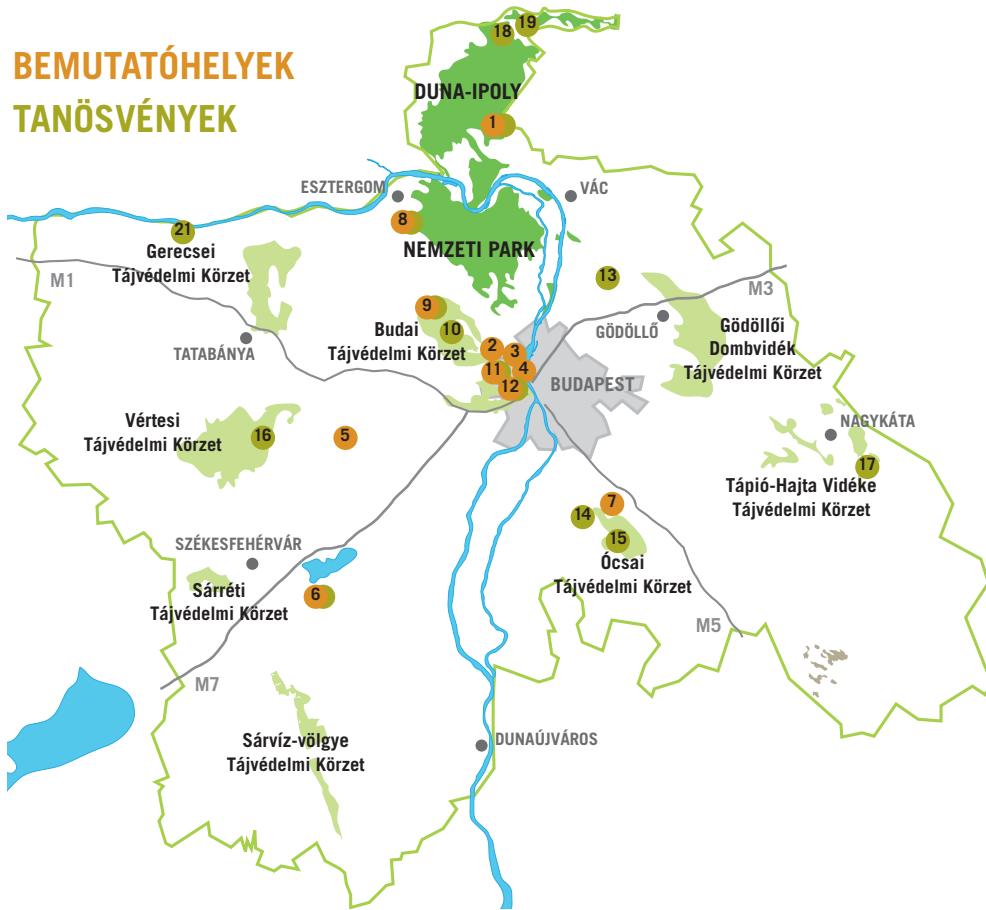
Megújult, kibővült és élménydúsabb lett a Jági tanösvény is. Új állomásai érintik egy 2000 éves kelta település régészeti feltárását és egy 100 éves ökörkutat.

Az idei év különleges lesz számunkra, hiszen ősszel a Szénás-hegycsoport 25. „diplomás” születésnapját a megújult Pilisi Len Látogatóközpontban ünnepelhetjük majd. A kiállítótérbe lépve a látogatók egy természetvédelmi őr szerepébe bújva ismerhetik meg a Natura 2000 terület értékeit és a megőrzésükkel kapcsolatos feladatokat.

12

BEMUTATÓHELYEK TANÖSVÉNYEK

dunaipoly.hu

1. Hiúz Ház (Királyréti Erdei Iskola és Látogatóközpont)

Királyréti tanösvény

2624 Szokolya, Királyrét

☎ +36 27 585 625 vagy +36 30 238 0063,
kiralyret@dinpi.hu vagy hiuzhaz@dinpi.hu

2. Pál-völgyi és Mátyás-hegyi-barlang

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

☎ +36 1 325 9505, palvolgy@dinpi.hu

3. Szemlő-hegyi-barlang és Kőpark tanösvény

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

☎ +36 1 325 6001, szemlohegy@dinpi.hu

4. Vár-barlang

1014 Budapest, Szentháromság tér

☎ Kunisch Gyöngyvér, +36 30 153 0980,
varbarlang@dinpi.hu

5. Alcsúti Arborétum

Alcsútdoboz

6. Dinnyési-fertő és Madárdal tanösvény

Dinnyés

7. Ócsai Tájház

2364 Ócsa, Dr. Békési P. A. u. 4-6.

☎ Kormos Rebeka, +36 30 494 3368,
ocsaitajhaz@dinpi.hu

8. Kökörccsin Ház és Strázsa-hegyi tanösvény

2509 Esztergom, Strázsa-hegy

☎ Dr. Jankainé Németh Szilvia,
+36 30 663 4614 vagy +36 33 435 015,
nemethsz@dinpi.hu

9. Pilisi Ien Látogatóközpont és Jági tanösvény

2084 Pilisszentiván, Bányász u. 17.

– ősszel nyit a megújult látogatóközpont,
a felújítás alatt átmenetileg:

Német Nemzetiségi Tájház, Szabadság út 86.

☎ Tóthné Becsei Katalin, +36 30 5111 802,
pilisilen@dinpi.hu

10. Nagy-Szénás és Sisakvirág tanösvény

Nagykovácsi

11. Jókai-kert

1121 Budapest, Költő u. 21.

☎ Kővári Anita, +36 30 663 4670,
kovaria@dinpi.hu

12. Sas-hegyi Látogatóközpont és tanösvény

1112 Budapest, Tájék u. 26.

☎ Vatai Anna, +36 30 408 4370,
sashegy@dinpi.hu

13. Fóti-Somlyó tanösvény

Fót

14. Tanösvény a Turjánban

Ócsa

15. Selyem-réti tanösvény

Csákvár

16. Haraszt-hegyi tanösvény

Farmos, Tápiószentmárton

17. Hajta-túra

Drégelypalánk

18. Apródok útja tanösvény

Dejtár

19. Páskom legelő tanösvény

Dunaalmás

21. Kőpите-túrák

Dunaalmás

*Az év fajai
2020-ban*

Az év rovara a
tavaszi álganéjtűró

Az év madara az
erdei fülesbagoly

Az év vadvirága a
májvirág

Az év fája a
tatár juhar

Az év hala a
süllő

Az év hüllője a
keresztes vipera

Az év gombája a
csoportos csészegomba

Az év emlőse a
vidra